

Erkki Liikanen

KILPAILU JA TUOTTAVUUS

Kansantaloudellinen Yhdistys

13.4.2005

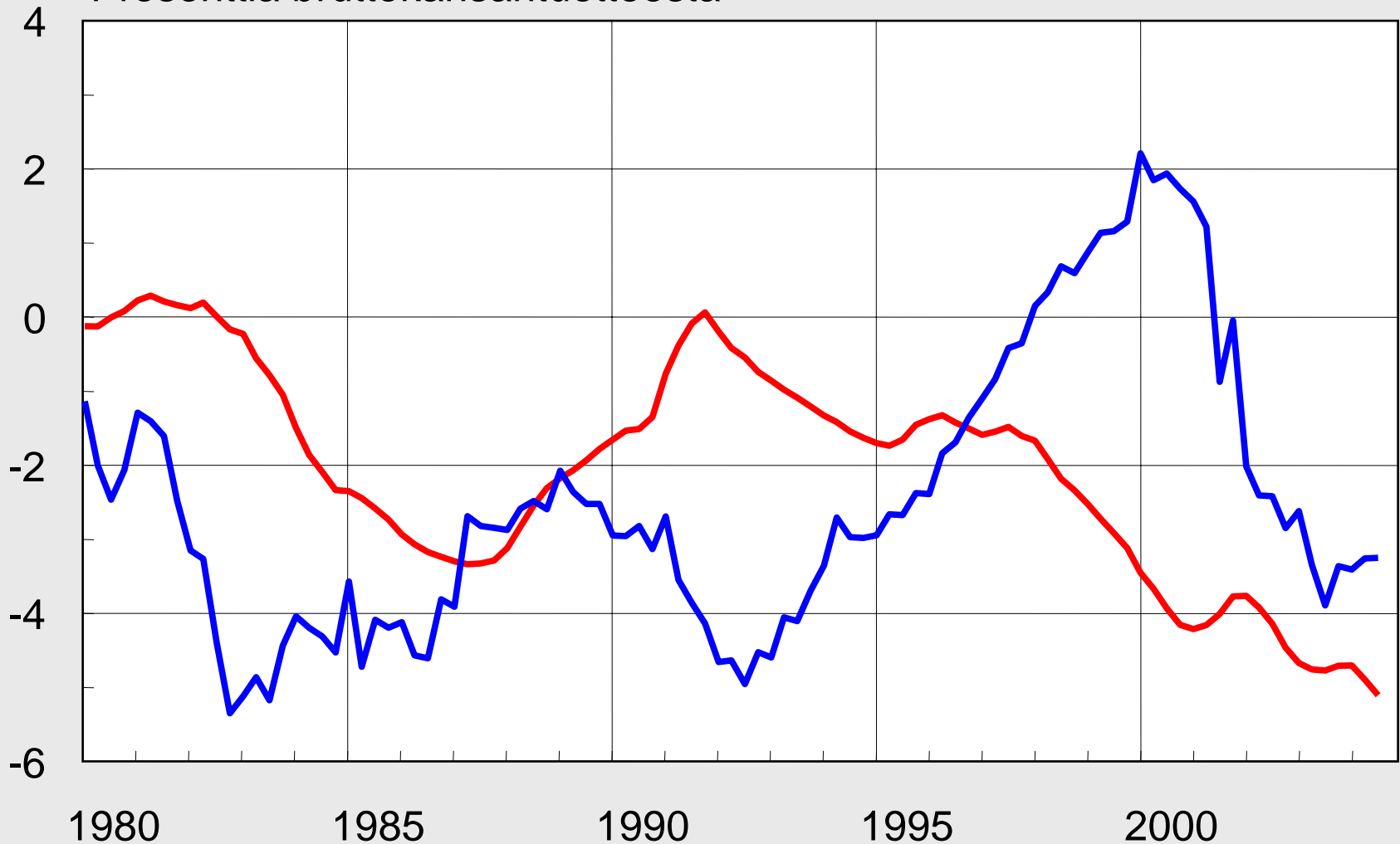

USA – kaksoisvajeet

— Vaihtotase

— Budjetti

Prosenttia bruttokansantuotteesta

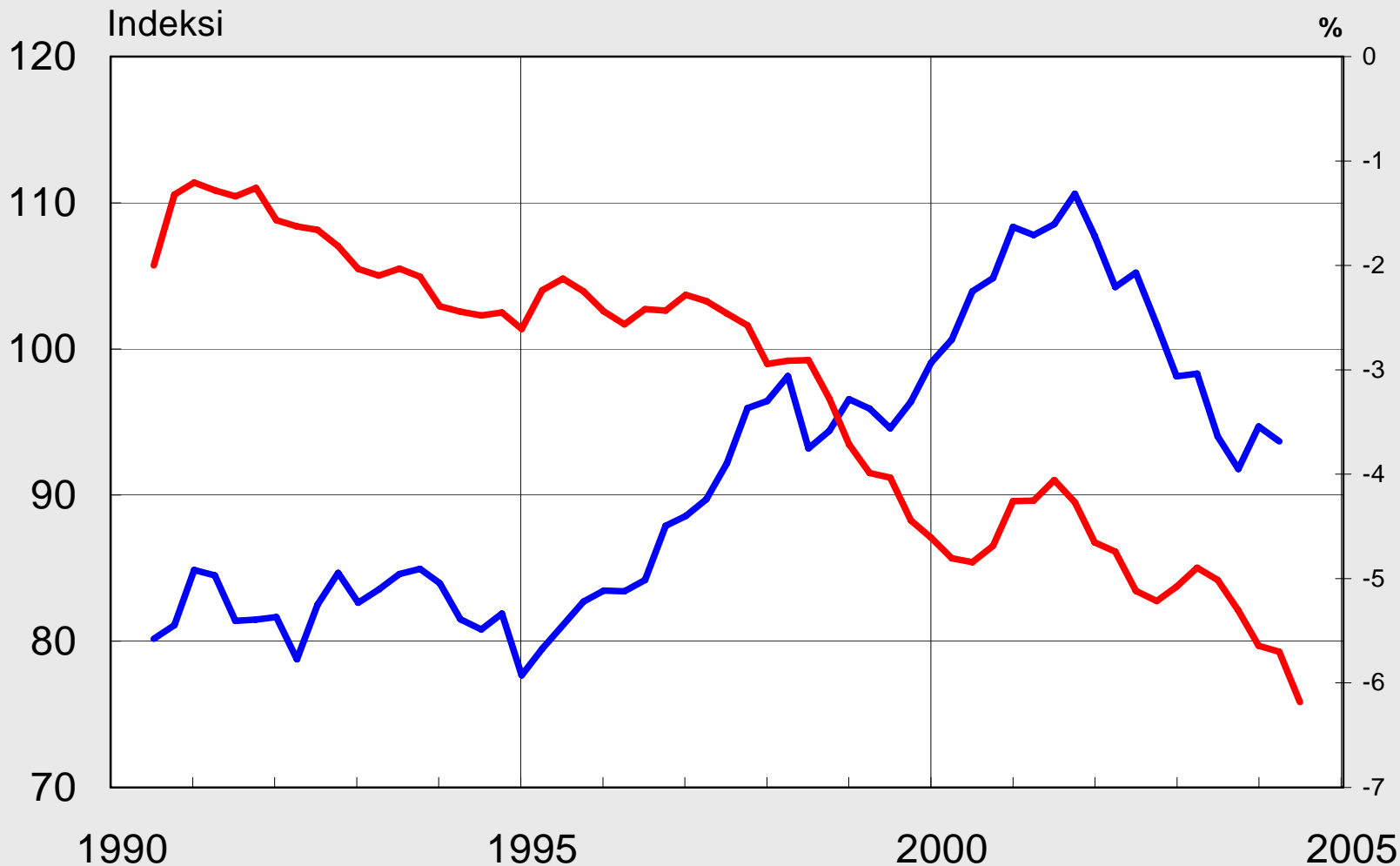

Lähde: Federal Reserve System.

Yhdysvallat: Reaalinen efektiivinen valuuttakurssi ja kauppataase (% BKT)

— Reaalinen efektiivinen valuuttakurssi (kuluttajahinnat), Yhdysvallat — Kauppataase

Lähde: IMF.

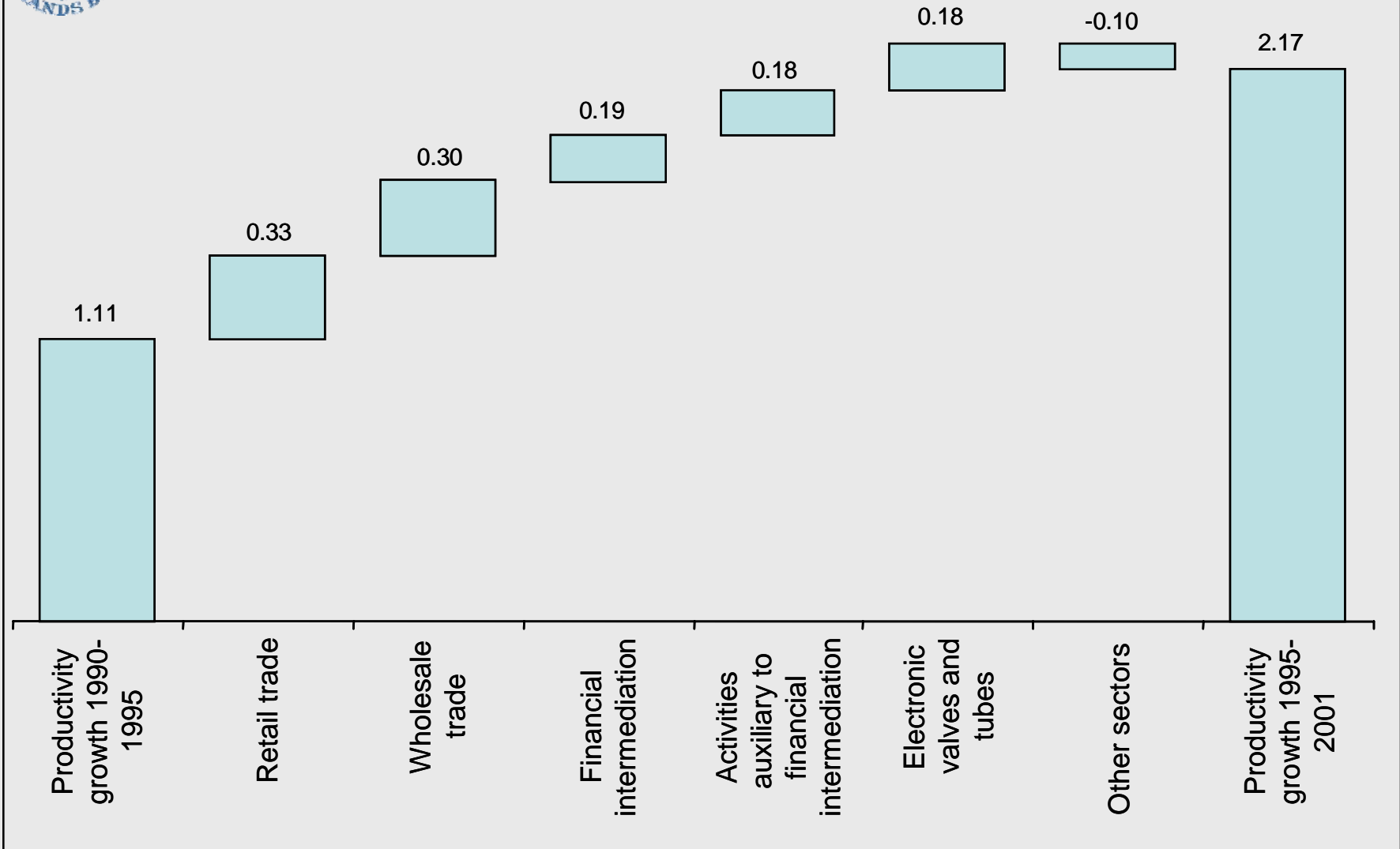
Työn tuottavuuden kasvu

	1990-1995		1995-2002	
	EU-15	Yhdysvallat	EU-15	Yhdysvallat
Koko talous	2.3	1.2	1.8	2.5
Tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavat toimialat	6.8	7.2	8.6	9.3
Tieto- ja viestintätekniikkaa tuottava tehdasteollisuus	11.6	15.1	16.2	23.5
Tieto- ja viestintätekniikkaa tuottavat palvelut	4.4	2.4	5.9	2.7
Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävät toimialat	2.3	1.6	1.8	4.9
Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävä tehdasteollisuus	2.7	0.8	2.0	2.6
Tieto- ja viestintätekniikkaa käyttävät palvelut	2.0	1.9	1.7	5.3
Muut toimialat	1.9	0.4	1.1	0.2
Muu tehdasteollisuus	3.3	2.3	2.1	1.2
Muut palvelut	0.8	-0.3	0.5	0.2
Muut	3.4	1.4	2.1	0.4

Lähde: Groningen Growth and Development Centre, 60-Industry Database, Feb. 2005, <http://www.ggdc.net>

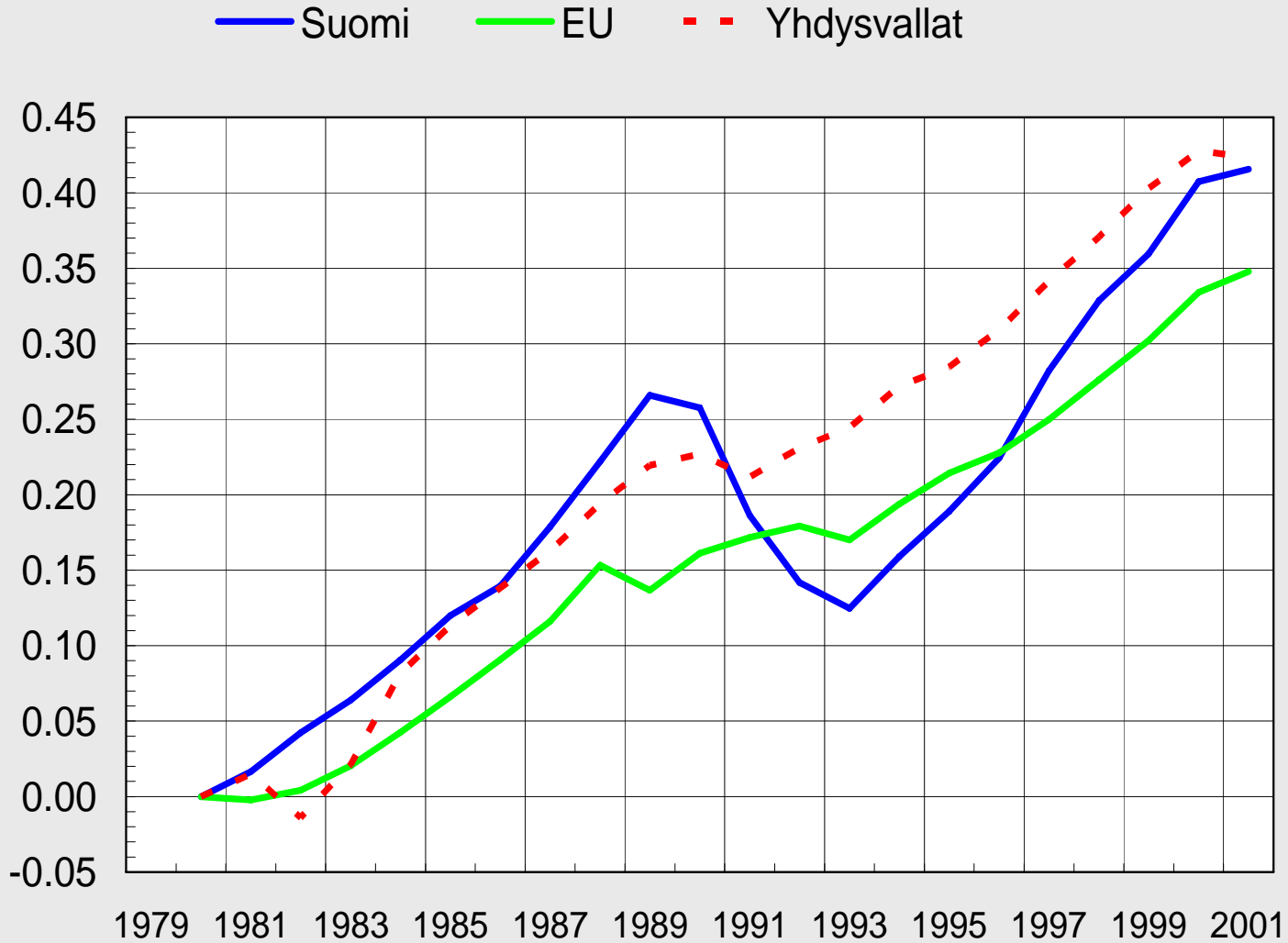
Largest contributors to productivity acceleration in the US

Lähde: Sinkkonen (2005)

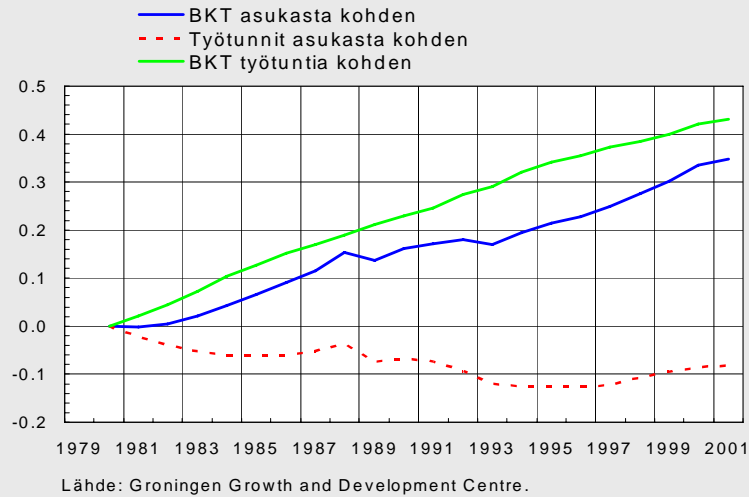

BKT asukasta kohti: kumulatiivinen muutos (log.) vuodesta 1980 lähtien

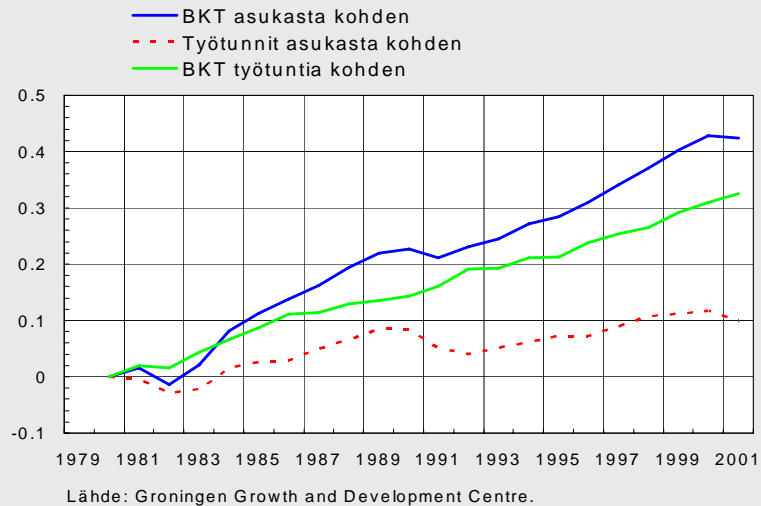

Lähde: Groningen Growth and Development Centre.

Bruttokansantuotteen osatekijät EU:ssa: kumulatiivinen muutos (log.) vuodesta 1980 alkaen

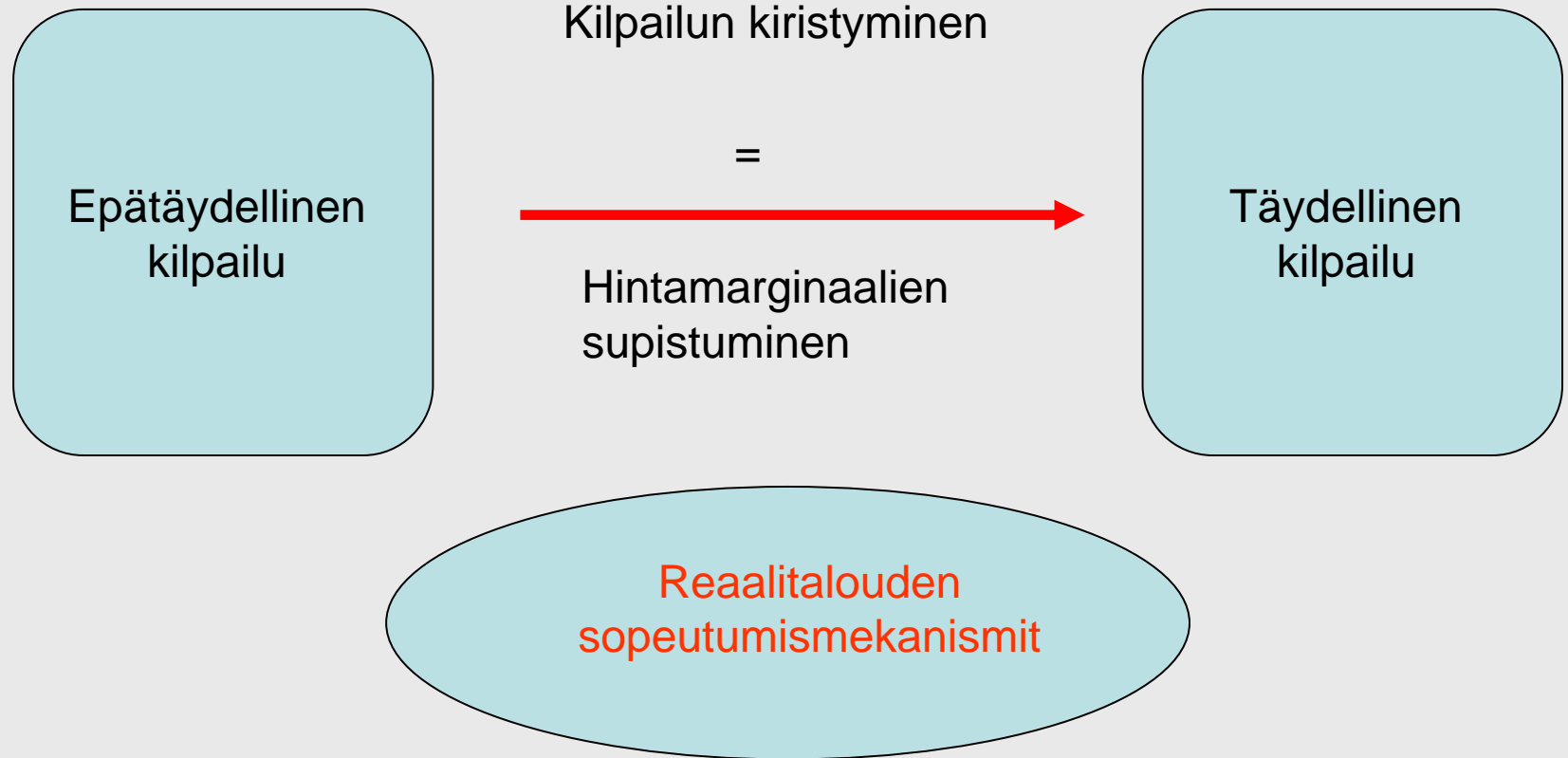

Bruttokansantuotteen osatekijät Yhdysvalloissa: kumulatiivinen muutos (log.) vuodesta 1980 lähtien

Kilpailun kiristymisen hyödykemarkkinoilla

Reaalitalouden sopeutumismekanismit

Hintamarginaalien
supistuminen

Investointi ja
vienti kysyntä
kasvaa
kulutus supistuu

Kotimainen tarjonta
(yksityinen tuotanto)
kasvaa
tuonti supistuu

BKT kasvaa

Yritysten voitot
supistuvat

Työn kysyntä lisääntyy

Reaalipalkat
kohoavat

Kulutus
elpyy

Kotitalouksien hyvinvointi lisääntyy

Kilpailun kiristyminen Euroopassa: Pitkän aikavälin vaikutusten arviointia GEM mallin avulla

Taulukko XX

	Hyödykemarkkina reformi	Työmarkkina reformi	Hyödyke – ja työmarkkinareformit yhdessä
Euro alue:			
BKT	8.6 %	3.5 %	12.4 %
Kulutus	4.9 %	3.3 %	8.3 %
Investoinnit	17.0 %	3.5 %	21.2 %
Työllisyys	4.5 %	3.6 %	8.3 %
Reaalinen valuutta kurssi	4.2 %	1.1 %	5.3 %
Hyvinvointi ^{a)}	1.9 %	0.9 %	2.4 %
Muu maailma:			
BKT	0.7 %	0.2 %	0.8 %
Kulutus	1.0 %	0.3 %	1.3 %
Investoinnit	0.5 %	0.1 %	0.7 %
Työllisyys	0.1 %	0.0 %	0.2 %
Hyvinvointi	0.9 %	0.3 %	1.2 %
Sacrifice ratio, Euro alue	2.0 → 1.7	2.0 → 1.7	2.0 → 1.4

Lähde: Bayomi, T. Laxton, D. and Pesenti, P. , 2004: Benefits and Spillovers of Greater Competition in Europe: A Macroeconomic Assessment.

a) kulutus ekvivalenteissa yksiköissä

Kilpailun kiristyminen Suomessa – Simulointituloksia AINO mallilla

- Keskeisiltä osin Suomen Pankin Aino mallin laskelmat antavat samansuuntaisia tuloksia kuin GEM mallikin: **Pitkällä aikavälillä kilpailun lisääntyminen johtaa kulutuksen, investointien ja työllisyyden lisääntymiseen.**
- Samoin kuluttajien hyvinvointi kasvaa
- Mallilaskelmat ovat tietenkin vain suuntaa antavia ja niihin liittyvä epävarmuus on suuri
 - Esimerkiksi kilpailun teknistä kehitystä kiihdyttäviä vaikutuksia ei edellisissä laskelmissa ole huomioitu

Aino mallin tuloksia (poikkeamina perustilasta)

Hintamarginaali putoaa 2 % ja palkkamarginaali 4 % pitkällä aikavälillä.
(n. 5 % pudotus yritysten voitoissa)

	2 vuoden jälkeen	5 vuoden jälkeen	Pitkällä ai- kavälillä	Prosenttia ko- konaisvaiku- tuksesta 5 vuoden jälkeen
Yksityinen tuotanto, %	0.5	1.35	2.9	46.3
Yksityinen kulutus, %	-0.7	-0.23	2.5	-27.3
Yksityisen investoinnit, %	2.8	3.8	3.7	104.8
Työllisyys, %	0.5	1.1	1.7	67.0
Reaalipalkka, %	0.4	1.1	2.8	37.8
Palkkaverosta, % -yks.	0.1	0.2	-0.7	12.0
Työntekijöiden eläke- kontribuutioaste, % -yks	0.0	0.0	-0.7	
Palkkamarginaali, %	-0.8	-3.2	-4.0	80.0
Hintamarginaali, %	-0.8	-1.5	-1.9	80.0
Reaalinen valuuttakurs- si, %	0.6	1.2	1.6	77.0
Hyvinvointi, %			1.2	

Lähde: Suomen Pankin laskelmat